

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

4 iulie 2018

CEB nr. 290

RAPORT

asupra proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014 (nr.184 din 06.06.2018)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop eliminarea unor deficiențe identificate în procesul implementării Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.

Prin proiectul dat, se propune de completat Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale cu noțiunea „autoritate bugetară independentă”, și stabilirea regulilor unice în domeniul aprobării bugetului autorităților bugetare independente.

În contextul recomandărilor Curții de Conturi se propune completarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale cu prevederea referitor la răspunderea conducătorului autorității/instituției bugetare/autorității bugetare independente în cazul emiterii de către Curtea de Conturi a opiniei contrare sau în cazul refuzului auditorului public extern de a emite opinie asupra situației financiare

În contextul practicilor internaționale de transparență fiscală, autorul propune abrogarea prevederilor ce țin aprobarea de către Parlament a limitelor macrobugetare pe termen mediu.

Suplimentar, prin proiectul de lege în cauză se propune extinderea termenului de prezentare Parlamentului a raportului semianual privind executarea bugetului public național și a componentelor acestuia pe anul bugetar în curs, de la 15 august până la 15 septembrie; - introducerea obligativității aducerii în concordanță de către autoritățile administrației publice locale a bugetelor sale cu modificările operate la legea bugetului de stat pe parcursul anului bugetar; - completarea legii cu reglementări privind volumul transferurilor de la alte bugete care urmează să fie inclus în bugetele provizorii

ale beneficiarilor de aceste transfere, în cazul formării și executării bugetului provizoriu.

Întru evitarea acumulării datoriilor de către autoritățile/instituțiile bugetare, precum și responsabilizarea conducătorului autorităților/instituțiilor bugetare în efectuarea eficientă și eficace a cheltuielilor, întru neadmiterea de arierate în procesul de executare a bugetului se propune introducerea reglementărilor potrivit cărora la asumarea angajamentelor de către autoritățile/instituțiile bugetare, acestea vor trebui să țină cont de datoriile înregistrate la finele anului precedent, precum și faptul, că acestea nu vor putea efectua plăți curente pînă la stingerea datoriilor cu termen de achitare expirat.

În scopul îmbunătățirii atît a disciplinei fiscale, cît și a managementului riscurilor bugetar-fiscale, precum și alinierii la practica bancară internațională și națională, se propune modificarea succesiunii stingerii datoriilor menționate în fel următor: penalitatea, dobînda și alte plăți, suma principală a împrumutului.

Întru fortificarea disciplinei și responsabilității bugetar-fiscale a factorilor de decizie în procesul de executare și raportare a bugetelor componente ale bugetului public național, se propune atribuirea dreptului Ministerului Finanțelor de a aplica măsuri cu caracter temporar față de autoritățile/instituțiile bugetare și alți beneficiari de mijloace bugetare nedisciplinați.

Totodată, proiectul de lege include și unele modificări cu caracter redacțional, precum și aducerea în concordanță a Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale cu prevederile altor legi.

Ca urmare a examinării proiectului de lege în cauză, Comisia propune ca conceptul de „autoritate bugetară independentă” propusă de autor să fie revizuit în contextul stabilirii regulilor unice în domeniul aprobării bugetului autorităților/instituțiilor bugetare independente conform principiilor și regulilor stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.

Conform legislației în vigoare 11 autorități publice independente își aprobă bugetele în mod separat de către Parlament, iar ulterior se prezintă Guvernului pentru includere în proiectul bugetului de stat. Prevederile legale actuale privind elaborarea și aprobarea bugetelor acestor autorități diferă de la o lege la alta, ceea ce implică tratarea neuniformă a acestor prevederi, iar uneori chiar nerespectarea acestora. Astfel, practica de adoptare separată a bugetelor autorităților publice independente a avut ca rezultat distorsionarea procesului bugetar.

În același timp, în art.131 alin.(2) din Constituție se precizează că Guvernul elaborează anual proiectul bugetului de stat pe care îl supune aprobării Parlamentului. Suplimentar, art.131 alin.(4) din Constituție prevede că “orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare, pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern”. În alin.(6) al aceluiași articol se precizează că “nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.

Luînd în considerație că legea bugetară anuală reprezintă actul unic în care sunt planificate și repartizate resursele bugetare disponibile ale statului,

precum și faptul că legislația deja stabilește că orice proiect de act normativ propus Parlamentului spre examinare trebuie să fie acceptate de Guvern, se consideră defectuoasă dispersarea procedurii de adoptare a bugetelor autorităților independente în câteva acte normative – hotărîrea Parlamentului și ulterior legea bugetară anuală.

De asemenea, legile respective abordează doar fragmentat responsabilitățile autorităților independente în procesul bugetar, reglementînd doar procedura de adoptare a bugetului, dar nu și de executare și raportare.

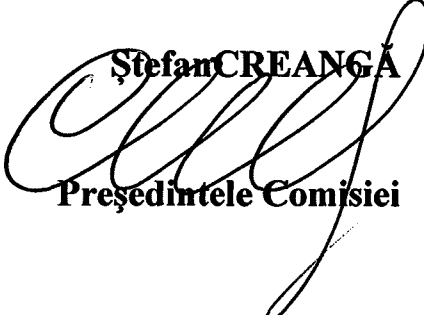
Totodată, abordarea fragmentată de adoptare a bugetelor independente creează impedimente și la etapa de planificare strategică a bugetului (CBTM), cînd se stabilesc prioritățile pentru alocarea resurselor și limitele de cheltuieli pe termen mediu.

Suplimentar, potrivit art.1 alin.(2) din Legea nr.181 din 25.07.2014, actele legislative ce reglementează domenii specifice și/sau activitatea unor autorități/instituții bugetare, nu vor cuprinde prevederi ce țin de elaborarea, aprobarea și executarea bugetelor, precum și alte proceduri aferente procesului bugetar, acestea fiind obiectul exclusiv al prezentei legi.

Luînd în considerare cele expuse, Comisia constată necesitatea menținerii conceptului de asigurare a unui cadru general unitar privind procedurile, administrarea și utilizarea fondurilor publice a autorităților bugetare independente, cu dreptul să participe la consultările bugetare organizate de Ministerul Finanțelor conform procesului bugetar, în cadrul cărora pot aborda propuneri vizînd bugetele acestora. În acest context, autoritățile bugetare independente vor prezenta proiectul bugetului propriu pentru anul următor Guvernului, însoțit de avizul consultativ al Ministerului Finanțelor cu limitele stabilite/convenite în urma consultărilor, pentru a fi inclus în proiectul legii bugetul de stat pe anul următor. La rîndul său autoritatea bugetară independentă prezintă Parlamentului, după caz, obiecțiile la proiectul de buget al Guvernului pentru soluționare. Astfel, în contextul propunerilor expuse, se va amenda Legea nr.181 din 25.07.2014.

Amendamentele și propunerile înaintate vor fi examinate în lectura a doua, iar îmbunătățirea părții textuale a legii vor fi luate în considerație la redactarea finală a proiectului.

Reieșind din cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, spre examinare și și adoptare în prima lectură.

Stefan CREANGĂ

Președintele Comisiei